

veranderingen realiseren door collectieve actie. In de workshop verkennen we wat dit betekent. We gaan na hoe we met betrokkenen in gesprek kunnen over hun visie op onderzoek, en wat zij eerlijk, respectvol en behulpzaam vinden, en hoe dat eventueel in een werkovereenkomst kan worden vastgelegd. We introduceren ethische principes en praktische richtlijnen, en bespreken ethische issues in participatief onderzoek zoals het gebruik van macht en de betekenis van partnerschap. Ook meer gebruikelijke ethische thema's komen aan bod zoals informed consent, privacy en anonimiteit en wat deze betekenen in de context van participatief actieonderzoek.

Anne Braakman en Madelon Eelderink
[Twee interactieve lezingen participatief onderzoek](#)
Mortier (Het Paleis)

Na projecten in Nairobi en Londen is Anne Braakman de afgelopen tijd bezig geweest in Groningen met een dichtproject voor kwetsbare jongeren in de Korrewegwijk. In deze lezing getiteld: 'It's a rap: Een dichtproject met sociaal kwetsbare jongeren in de Korrewegwijk' gaat hij o.a. in op de weerbarstige praktijk van het onderzoek. In de presentatie van Madelon Eelderink vertelt zij aan de hand van een casus in Kampala Oeganda over de kracht van Appreciative Inquiry als methode in Participatief Actieonderzoek.

Anke Coumans
[Ik zie ik zie wat jij niet ziet. Over een onderzoeksecologie in het Odensehuis](#)
Spectrum (Het Paleis)

In het onderzoekstraject 'Ik zie ik zie wat jij niet ziet' van Academie Minerva gaan studenten beeldende kunst aan de slag met portretten als 'conversation pieces' in verschillende zorg- en kunstcontexten. Ze presenteren hun werk onder andere al in het Odensehuis, een inloophuis voor mensen met dementie en hun naasten. In de workshop wordt u aan de hand van dit voorbeeld meegenomen in de wijze waarop in het lectoraat Image in Context praktijkgericht onderzoek wordt verricht. U maakt kennis met de onderzoeksecologie die mogelijk maakt dat meerdere perspectieven, onderzoeksmethodes en onderzoeksvragen met elkaar corresponderen.

Workshopronde 3 – 15:25-16:25

Riti Hermán Mostert
[Participatieve feedback en evaluatie, een exploratie van interactieve methodes](#)
Erlenmeyerzaal (Het Paleis)

Janine Schijver
[Fotografie als onderzoeksmethode](#)
Vijzel (Het Paleis)

Prof. dr. Tineke Abma
[De ethiek van participatief actieonderzoek](#)
Auditorium (watertoren)

Billie de Haas en dr. Josje van der Linden
[Duo-lezing: Participatief Actieonderzoek in Oeganda; kansen en uitdagingen](#)
Mortier (Het Paleis)

In de duolezing van Billie de Haas en Josje van der Linden gaan beide RUG-onderzoekers in op het combineren van de verschillende vormen van participatief actieonderzoek, de mogelijkheden die het met zich meebrengt, maar ook de institutionele barrières. Als casus hebben zij hiervoor hun onderzoek in Oeganda als uitgangspunt. Hoe kun je met die institutionele barrières omgaan om succesvolle veranderingen binnen organisaties te bewerkstelligen en wat betekent dit voor jouw rol als onderzoeker? Waar wordt 'ownership' gecreëerd en wie wordt er 'empowered'?

Bettina van Hoven
[Interactieve lezing: Arts-based methodes in kwalitatief onderzoek](#)
Ronde zaal bovenkamer (watertoren)

In 'Arts-based methodes in kwalitatief onderzoek' maakt u kennis met het project Break Out/ Laten Zien. Dit project de uitkomst van een samenwerking tussen studenten van de Universiteit Groningen, kunstacademie Minerva en cliënten van de Noorderbrug, een instelling voor mensen met niet-aangeboren hersenletsel. In deze workshop maakt de deelnemer kennis met het project, neemt deel aan een mini-'sensory change' workshop, bekijkt resultaten van het project en gaat in gesprek met studenten en cliënt van de Noorderbrug.

Colofon:

Organisatie
Nathalie Beekman
(hoofd productie en programmering)
Vincent Hazelhoff
(productie, communicatie)
Karin de Boer
Louise Meijering
(programmeringsadvies)
Marc Pauly
Jolanda Tuinstra

Vrijwilligers:
Anna Bakker
Jannick van Ijzendoorn
Jildou de Jong
Zinzi Pardoel
Nienke Riemersma

Hosts:
Mirjam Hemsteede
Henk Mulder
Gert Schout

Sprekers:
Tineke Abma
Ben Boog
Anne Braakman
Anke Coumans
Madelon Eelderink
Annelies Kassenberg
Nanna Hilton
Bettina van Hoven
Billie de Haas
Jeanet Landsman
Josje van der Linden
Riti Hermán Mostert
Krista Pyykönen
Gert Schout
Janine Schrijver
Wout Veldstra

Dagvoorzitter:
Hans Harbers

Dag van Participatief Actieonderzoek

En andere participatieve onderzoeksvormen

Programmaboekje
12 april 2018

Programma

09:30-10:00	Ontvangst met koffie en thee	Erlenmeyerzaal
10:00-10:05	Welkom door dagvoorzitter Hans Harbers	Erlenmeyerzaal
10:05-10:50	Keynote door prof. dr. Tineke Abma	Erlenmeyerzaal
11:05-12:05	Workshopronde 1	Diverse locaties
12:10-13:00	Lunch	Erlenmeyerzaal
13:15-13:55	Keynote door dr. Ben Boog	Erlenmeyerzaal
14:10-15:10	Workshopronde 2	Diverse locaties
15:25-16:25	Workshopronde 3	Diverse locaties
16:40-17:10	Reflectieronde door dagvoorzitter Hans Harbers	Auditorium (watertoren)
17:10-18:00	Borrel	Ronde zaal bovenkamer (watertoren)

Keynotes

Keynote 1 – prof. dr. Tineke Abma
[Participatief onderzoek: Who's afraid of messiness?](#)
Erlenmeyerzaal (Het Paleis)

In de keynote benadrukt Tineke Abma hoe participatief actieonderzoek kan bijdragen aan epistemic justice door meerstemmigheid en verschillende kennisvormen (causale, praktische, ervarings- en artistieke kennis) te integreren in onderzoek, om zo bij te dragen aan de oplossing van complexe maatschappelijke vraagstukken. Zij schroomt niet om ook de messiness van dit proces aan te kaarten.

Keynote 2 – dr. Ben Boog
[Het kritisch-democratische als fundamenteel aspect van actieonderzoek](#)
Erlenmeyerzaal (Het Paleis)

Ben Boog legt in zijn keynote accent op het kritisch-democratische als fundamenteel aspect van actieonderzoek. In zijn betoog belicht hij hoe het in actieonderzoek altijd om een 'leerproces in democratie' gaat. Hij gaat binnen deze context in op het uitbreiden van het handelingsrepertoire van de participanten en in groter verband, op de geschiedenis van het actieonderzoek.

Dagvoorzitter Hans Harbers

Hans Harbers doceert Filosofie van Wetenschap, Technologie en Samenleving aan de Faculteit Wijsbegeerte, Rijksuniversiteit Groningen. De relatie tussen wetenschap en samenleving, onderzoek en beleid, theorie en praktijk loopt als een rode draad door zijn wetenschappelijke werk – van zijn proefschrift over de verhouding tussen wetenschap en politiek inzake ongelijke onderwijskansen tot en met onderzoek naar de invloed van DNA-technieken op onze perceptie van en omgang met tijd. Als freelance moderator van maatschappelijke debatten en evenementen begeeft hij zich op het grensvlak van wetenschap en politiek.

Workshopronde 1 - 11:05-12:05

Gert Schout
[Participatieve feedback en evaluatie: Dichterbij komen](#)
Ronde zaal bovenkamer (watertoren)

In de workshop van Gert Schout wordt de groep in drieën verdeeld. Iedere subgroep krijgt een vraag/tegenwerping voorgelegd die PAO-onderzoekers vaak voor de voeten geworpen wordt: (1) hoe ga je om met het verwijt dat het onderzoek idiosyncratisch zou zijn; (2) dat het niet generaliseerbaar zou zijn; (3) dat relativisme op de loer zou liggen. Helemaal in de lijn van PAO wordt de groep gevraagd of dit relevante vragen zijn; andere vragen die urgenter of actueler zijn kunnen voorrang krijgen.

Jeanet Landsman
[Zonder gelijkwaardigheid geen communicatie](#)
Mortier (Het Paleis)

In het ontwikkelproject 'De sensatie van een Goed Leven' doet Jeanet Landsman onderzoek naar prikkerverwerking bij mensen met Autismspectrumstoornis (ASS) en een Verstandelijke Beperking (VB). Er wordt gebruik gemaakt van participatief actieonderzoek met een breed netwerk van rond de 80 betrokkenen. Om dit goed te kunnen doen, is gelijkwaardigheid in de communicatie een must. Jeanet Landsman laat kort zien hoe zij dit aanpakt, wat goed gaat en wat beter kan. Daarna gaat Jeanet Landsman met de workshop-deelnemers in gesprek en aan het werk rondom dit thema 'gelijkwaardigheid in communicatie'.

Madelon Eelderink
[Ontwikkel stap voor stap je eigen actieonderzoek](#)
Vijzel (Het Paleis)

In deze do-it-yourself-sessie neemt Madelon Eelderink deelnemers virtueel mee naar Guatemala en Saba, waar twee van haar actieonderzoeken plaatsvonden. Aan de hand van deze twee casussen ontdekken toehoorders de basisprincipes van actieonderzoek en hoe deze benadering werkt in de praktijk. Vervolgens neemt Madelon Eelderink een project van iemand uit het publiek onder de loep om te kijken hoe dit project er in een PAO-jasje uit ziet.

Wout Veldstra en Nanna Hilton
[Twee interactieve lezingen participatief onderzoek](#)
Spectrum (Het Paleis)

Wout Veldstra was tot 2016 stadsecoloog bij de gemeente Groningen. Vanaf 2014 is hij bezig met ontwikkeling van de Operatie Steenbreek: de bevordering van vergroening van het particulier bezit, met name in steden. Nanna Hilton vertelt in deze interactieve lezing over haar project "Stimmen fan Fryslân", een citizen science-project waarin gebruikers van een taalapp woorden kunnen inspreken en daarmee een unieke collectie over gesproken taal creëren.

Dr. Annelies Kassenberg en Krista Pyykönen
[Twee interactieve lezingen participatief onderzoek](#)
Auditorium (watertoren)

De workshop van Annelies Kassenberg laat zien hoe je samen met je doelgroep onderzoek kunt uitvoeren vanuit een kenniswerkplaats (living lab). Onderzoekers en professionals uit de praktijk leren van elkaar. Daarnaast laten we zien hoe je samen met de doelgroep op een laagdrempelige manier data kunt verzamelen via 'storytelling'. The English lecture of Krista Pyykönen showcases participatory music approaches in elderly care for creating social engagement within the shared musical situation between patients, care professionals and musicians.

Workshopronde 2 – 14:10-15:10

Riti Hermán Mostert
[Participatieve feedback en evaluatie, een exploratie van interactieve methodes](#)
Erlenmeyerzaal (Het Paleis)

In de workshop participatieve feedback en evaluatie gaat Riti Hermán Mostert in op de multi stakeholder benadering die zij bij het Wageningen Centre for Development Innovation (WCDI) gebruikt. Het model voor multi stakeholder partnerschappen (MSPs) heeft als een van de principes om een leeromgeving te creëren voor het slagen van een partnerschap. In deze leeromgeving spelen feedback, evaluatie en reflexiviteit een belangrijke rol. Na een inleiding exploreren deelnemers verschillende interactieve tools die van belang zijn bij het leren als individu en als groep, en zoeken we methodes voor feedback en reflectie die passen bij de partners in je onderzoeksproject.

Janine Schijver
[Fotografie als onderzoeksmethode](#)
Vijzel (Het Paleis)

Janine Schrijver werkt samen met onderzoekers van VUmc aan KLIK. Een uniek project waarin kinderen de katalysator zijn van een bottom-up gezondheidsbevorderingsproces. Via een participatieve aanpak en kunstzinnige methoden worden zij bewust gemaakt van hun leefomgeving en gezondheid. In de workshop van Janine maken deelnemers kennis met fotografie als onderzoeksmethode. In een uur tijd wordt er live gefotografeerd, geprint, en uiteraard wordt het eindwerk ook besproken.

Prof. dr. Tineke Abma
[De ethiek van participatief actieonderzoek](#)
Auditorium (watertoren)

Participatief actieonderzoek gaat uit van samen controle over onderzoek delen, mede-eigenaarschap en lokale